https://nrat.ukrintei.ua/vid-znan-do-praczevlashtuvannya-yak-zminyuyetsya-czinnist-universytetskoyi-osvity/

ВІД ЗНАНЬ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ: ЯК ЗМІНЮЄТЬСЯ ЦІННІСТЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Пен Чжоу «Якщо студенти шукають роботу більше, ніж знання, вища освіта має реагувати».

У ній аналізується зміна уявлень студентів про цінність університетської освіти та стверджується, що посилення орієнтації на працевлаштування не варто сприймати як відмову від знань. Університети мають більш наочно демонструвати, як глибоке опанування дисциплін, практичні можливості та соціальні зв'язки в комплексі допомагають випускникам адаптуватися до мінливого ринку праці. За результатами проведеного у 2026 році опитування 265 студентів одного з університетів було встановлено, що нинішні здобувачі освіти розглядають «сигнальну» цінність вищої освіти (диплому як документу для працевлаштування) на рівні 63%, знань – 22%, соціальної складової -15%. Оцінки їхніх батьків дещо відрізняються: 57% – знання, 34% – сигнальна цінність, 9% – соціальний вплив. Звісно, ці дані не є репрезентативним показником суспільних настроїв, але доволі показовими.
Молоде покоління прагматичне, адже зі збільшенням кількості студентів диплом втрачає колишню рідкісність, будучи при цьому тим не менш

важливою умовою виходу на ринок праці. Студент, який сплачує за освіту, витрачає кошти на проживання і накопичує борги, починає оцінювати освіту як інвестицію, а нестабільність ринку праці, автоматизація, платформна зайнятість, штучний інтелект та організаційні зміни зі свого боку також підвищують попит не лише на фахові знання, а й на аналітичне мислення, адаптивність, стійкість і лідерські якості. За таких умов студенти хочуть розуміти не лише те, що вони вивчатимуть, а й як це допоможе їм бути конкурентоспроможними. Технології послабили колишню монополію університетів на доступ до знань. Пошукові системи, онлайн-курси, підкасти, відкриті освітні матеріали, відеолекції та генеративний ШІ дають доступ до статистики, програмування, фінансів, дизайну чи вивчення філософії. В умовах надлишку інформації зростає значення здатності структурувати, перевіряти та поглиблювати знання і їх має також надавати університетська освіта. Професійну релевантність потрібно переносити з периферії освітнього процесу безпосередньо в академічні програми через чітке пояснення того, які інтелектуальні можливості формує кожна дисципліна. Економіка розвиває причинно-наслідкове мислення, розуміння стимулів і компромісів; історія — роботу з доказами, контекстом та інтерпретацією; філософія — концептуальну ясність і аргументацію; література — мовлення, судження та емпатію. Такі результати автор пропонує розглядати не як другорядні «м’які навички», а як форми дисциплінованого інтелекту. Традиційні есе та іспити є важливими, але не можуть залишатись єдиною чи основною формою демонстрації результатів навчання. Соціальна цінність університету реалізується через контакти, наставництво, професійні спільноти, стажування та взаємодію з випускниками, що може істотно впливати на перехід від освіти до роботи. Головне питання полягає не в тому, чи забезпечує диплом вищі доходи, а в тому, чи формує вища освіта знання, здатності, можливості та спроможність робити суспільний внесок у мінливій економіці.

Детальніше:
https://www.timeshighereducation.com/depth/if-students-are-seeking-jobs-more-knowledge-he-must-respond

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-08-17

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів